

grammet, som det plejer at være Tilfældet paa Kongresser, var for anspændt, baade med Hensyn til Antallet af Foredrag og af de Seværdigheder, der skulde besøges. *Harald Jørgensen.*

Stednavneudvalget har udsendt et Jubilæumsskrift i Anledning af, at det den 13. Juli i Aar var 25 Aar, siden det blev nedsat. Efter en Indledning af Formanden, Prof. Dr. jur. Frantz Dahl, gør Sekretæren, cand. mag. Gunnar Knudsen Rede for Udvalgets Virksomhed — lige fra de første Drøftelser om dets Nedsættelse fandt Sted i 1909 paa Initiativ af Docent Axel Olrik og til indeværende Aar. Dets vidtspændende Arbejde, som skal tjene baade videnskabelige og praktiske Formaal, har i den svundne Tid vist sig særdeles frugtbart, og Udvalgets Kontor, som til en Begyndelse var det eneste af sin Art i Norden, er siden taget til Mønster ved lignende Institutioners Oprettelse flere andre Steder. Hvor mange Forskere, som sysselsætter sig med dansk Egns-historie, Bebyggelseshistorie eller Kulturhistorie, har ikke kunnet hente værdifulde Oplysninger i den her skabte Central. Medens Lokaleforholdene er vedblevet med at være yderst mangelfulde, er Rammerne for Virksomheden stadig udvidet. Genforeningen er vel den Begivenhed, som har krævet den største og mest forcerede Indsats fra Udvalgets Side, men som tillige har været bedst egnet til at aabne de bevilgende Myndigheders Øjne for den umiddelbare Nytte af det gjorte Arbejde. Ved Udvalgets store Publikation af sønderjydske Stednavne har det i den første Aarrække fuldt ud kunnet regne med den nødvendige Statsstøtte, og selv om denne senere er blevet en Del beskaaret, har man dog endnu kunnet gennemføre Trykningen efter den oprindelige Plan. Det vilde være i høj Grad beklageligt, hvis man i de kommende Aar af økonomiske Grunde skulde blive tvunget til en Reduktion af Værkets Tekst.

Naar man blandt danske Historikere med saa stor Tilfredshed har fulgt Udvalgets Virksomhed, hænger det sammen med, at det Stof, hvormed man her arbejder, i eminent Forstand har vist sig egnet til at vække og fremme Befolkningens Sans for et historisk Studium. Vore Stednavne har alle Dage kunnet glæde sig ved Almenhedens Interesse. Ud over Landet sidder der en stor Skare af Hjemstavnsforskere, som efter Evne søger at aflokke disse Navne deres Hemmeligheder, og megen værdiløs Dilettantisme ser ganske vist Lyset mellem Aar og Dag. Men i mangfoldige Tilfælde har Stednavneudvalget formaaet at regulere Fantasien og retlede Intuitionen. Det har været en gavnlig Skole for adskillige, og dets

Autoritet, som hviler paa faglig Indsigt og klart Overblik, kan nu slet ikke mere undværes.

Det er et ikke ringe Resultat af de første 25 Aar.

Vilh. la Cour.

Ved det Dobbeltjubilæum, som Fyns Stiftsmuseum fejrede i Aar, udsendte Museumsudvalget *Et Provinsmuseums Historie*, en Oversigt over Virksomheden 1860—1935, skrevet af Museumsassistent, cand. mag. Svend Larsen. Bogen har sin Styrke og sin Værdi ved dens mange Oplysninger, især fra Institutionens Arkiv, og den giver derved ogsaa et og andet Bidrag til dansk Museumshistorie i den nyere og nyeste Tid. Derimod er det en Svaghed, at Forfatteren samtidig har villet vise »Odense Samlingernes Vækst og deres Deltagelse i Kampen for at hævde »Provinsen« overfor Hovedstaden«. Dette Synspunkt kan i Virkeligheden ikke gennemføres og har ført til en Skævhed i Bedømmelsen, som gør, at man maa tage Forbehold paa visse Punkter.

Victor Hermansen.

Dr. Poul Nørlunds velskrevne og fængslende Bog om *De gamle Nordbobygder ved Verdens Ende. Skildringer fra Grønlands Middelalder* (1934) redegør for de Resultater, som er Frugten af hans aarelange arkæologiske Undersøgelser i vor fjerne Polar-koloni.

Hans Gravninger deroppe begyndte i 1921, da Kommissionen for Grønlands geologiske og geografiske Undersøgelse i Samarbejde med Nationalmuseet udrustede en Ekspedition under hans Ledelse, og man gjorde de første opsigtsvækkende Fund paa Herjolfsnæs. Det indsamlede Materiale fremlagde han 1924 i en omfattende Publikation, *Buried Norsemen at Herjolfsnes* (Meddelelser om Grønland, Bd. LXVII), og Aaret efter fulgte i stærkt sammentrængt og populær Form en Vurdering af Fundene, *Herjolfsnes-Fundet og de sidste Nordboer paa Grønland* (Nationalmuseets Bog om sjældne Fund).

Man vil huske den Opsigt, disse Beretninger vakte. Her var nyt og betydningsfuldt Stof bragt for Dagens Lys, fængslende baade for det store Publikum og for den snævrere Videnskab, og Spørgsmaal af almenhistorisk Betydning meldte sig hurtigt under den paafølgende Diskussion. Dette gjaldt saaledes den allerede tidligere fremsatte Teori om en Klimatforværring i Løbet af den senere Middelalder. Netop Herjolfsnæs-Fundet syntes at bekræfte